

Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2021. gada 8. septembrī*

Patērētāju un darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzība – Direktīva 2006/42/EK – Drošības klauzula – Valsts pasākums, ar ko izņem no tirgus un aizliedz laist tirgū ķeģļu pacelāju un piederumu komplektu – Būtiskas veselības aizsardzības un drošības prasības – Komisijas lēmums, ar kuru pasākums atzīts par pamatotu – Vienlīdzīga attieksme

Lietā T-152/19

Brunswick Bowling Products LLC, iepriekš – *Brunswick Bowling & Billiards Corporation*, Maskīgona [*Muskegon*], Mičigana (Amerikas Savienotās Valstis), ko pārstāv *R. Martens* un *V. Ostrovskis*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *M. Huttunen* un *P. Ondrůšek*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Zviedrijas Karaliste, ko pārstāv *H. Eklinder*, *R. Eriksson*, *C. Meyer-Seitz*, *A. Runeskjöld*, *M. Salborn Hodgson*, *H. Shev*, *J. Lundberg* un *O. Simonsson*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2018/1960 (2018. gada 10. decembris) par aizsardzības pasākumu, ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/42/EK Zviedrija pieņēmusi, lai aizliegtu laist tirgū uzņēmuma *Brunswick Bowling & Billiards* ražotu ķeģļu pacelāju un piederumu komplektu, kas paredzēti izmantošanai ar konkrētā veida ķeģļu pacelāju, un atsauktu no tirgus šādas mašīnas, kas jau laistas tirgū (OV 2018, L 315, 29. lpp.),

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja *V. Tomljenoviča* [*V. Tomljenović*], tiesneši *F. Šalins* [*F. Schalin*] un *P. Škvaržilova-Pelcla* [*P. Škvařilová-Pelzl*] (referente),

* Tiesvedības valoda – angļu.

sekretāre: K. Kristensena [*C. Kristensen*], nodaļas vadītāja,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2020. gada 6. oktobra tiesas sēdi,

ņemot vērā 2021. gada 11. marta rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu un lietas dalībnieku atbildes uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums¹

[..]

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

- 12 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 8. martā, prasītāja cēla šo prasību.
- 13 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2019. gada 20. jūnijā, Zviedrijas Karaliste lūdza atļaut iestāties šajā lietā Komisijas prasījumu atbalstam. Komisija un prasītāja atbalstīja minēto pieteikumu par iestāšanos lietā attiecīgi 2019. gada 9. un 17. jūlijā. Ar 2019. gada 25. jūlija lēmumu Vispārējās tiesas pirmās palātas priekšsēdētājs apmierināja Zviedrijas Karalistes pieteikumu par iestāšanos lietā.
- 14 2019. gada 24. jūnijā Komisija Vispārējās tiesas kancelejā iesniedza iebildumu rakstu.
- 15 Replikas raksts un atbildes raksts uz repliku Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegti attiecīgi 2019. gada 21. augustā un 22. oktobrī.
- 16 2019. gada 9. oktobrī Zviedrijas Karaliste Vispārējās tiesas kancelejā iesniedza iestāšanās rakstu.
- 17 Komisija un prasītāja savus apsvērumus par Zviedrijas Karalistes iestāšanās rakstu Vispārējās tiesas kancelejā iesniedza attiecīgi 2019. gada 5. un 7. novembrī.
- 18 Ar Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2019. gada 16. oktobra lēmumu šī lieta tika nodota jaunai tiesnesei referentei, kura darbojas otrajā palātā.
- 19 Piemērojot Vispārējās tiesas Reglamenta 106. panta 2. punktu, prasītāja 2019. gada 3. decembrī iesniedza pamatotu nostāju par tiesas sēdes rīkošanu mutvārdu paskaidrojumu uzklaušanai.
- 20 Ar 2020. gada 16. jūlija lēmumu Vispārējā tiesa, pamatojoties uz Reglamenta 88.–90. pantu, noteica procesa organizatorisko pasākumu. Komisija uz to atbildēja noteiktajā termiņā. Pārējie lietas dalībnieki neatbildēja uz tiem adresēto aicinājumu sniegt savus apsvērumus par Komisijas atbildi.
- 21 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem tika uzklautas 2020. gada 6. oktobra tiesas sēdē.

¹ Ietverti tikai tie šī sprieduma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

- 22 Ar 2021. gada 11. marta rīkojumu Vispārējā tiesa nolēma atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu un ar tās pašas dienas lēmumu noteica procesa organizatorisko pasākumu, pamatojoties uz Reglamenta 88.–90. pantu, aicinot prasītāju precizēt savu tiesisko saikni ar *Brunswick Bowling & Billiards* kā strīdus preču ražotāju, kas minēts apstrīdētā lēmuma 1. apsvērumā.
- 23 Prasītāja 2021. gada 26. marta atbildē sniedza paskaidrojumus un pierādījumus, kuros redzams, ka apstrīdēto lēmumu tā parakstīja ar iepriekšējo uzņēmuma nosaukumu. Komisija 2021. gada 16. aprīļa vēstulē norādīja, ka tai nav apsvērumu attiecībā uz prasītājas atbildi. Zviedrijas Karaliste nesniedza apsvērumus noteiktajā termiņā.
- 24 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdēto lēmumu;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 25 Komisijas, ko atbalsta Zviedrijas Karaliste, prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt;
 - piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

[..]

Par lietas būtību

Par pirmo pamatu – Direktīvas 2006/42 11. pantā un Regulas Nr. 765/2008 18. panta 5. punktā paredzēto procesuālo noteikumu pārkāpumu, kā arī minētās regulas 18. panta 4 punktā paredzētā samērīguma principa pārkāpumu

[..]

– Par pirmo daļu – Direktīvas 2006/42 11. pantā un Regulas Nr. 765/2008 18. panta 5. punktā paredzēto procesuālo noteikumu pārkāpumu

[..]

- 42 Tādējādi Direktīvā 2006/42 noteikta iekšējā tirgus uzraudzības un regulēšanas sistēma, kurā vispirms valsts kompetentajām iestādēm ir pienākums novērtēt, vai mašīna apdraud cilvēku veselību vai drošību, un, ja tas tā ir, veikt attiecīgos izņemšanas vai aizlieguma pasākumus. Šajā ziņā Direktīvas 2006/42 11. pantā paredzētā drošības klauzula ir jāizvērtē, ņemot vērā LESD 114. panta 10. punktu, kas ļauj dalībvalstīm viena vai vairāku LESD 36. pantā minētu un ar ekonomiku nesaistītu iemeslu dēļ veikt šādus pasākumus; šo iemeslu vidū ir personu veselības un dzīvības aizsardzība. No judikatūras izriet, ka šāda darbība kompetentajām valsts iestādēm var likt veikt sarežģītus tehniskus vai zinātniskus vērtējumus. Savukārt Komisijai saskaņā ar

Direktīvu 2006/42 ir jāpārbauda tas, vai dalībvalstu veikti pasākumi no tiesiskā un faktiskā viedokļa ir vai nav pamatoti (skat. spriedumu, 2018. gada 3. maijs, *Grizzly Tools*/Komisija, T-168/16, nav publicēts, EU:T:2018:246, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 43 Šajā sakarā Vispārējā tiesa jau ir nospriedusi, pirmkārt, lai varētu efektīvi sasniegt Komisijai noteikto mērķi, ņemot vērā tās veicamos sarežģītos tehniskos vērtējumus, tai ir jāpiešķir plaša rīcības brīvība. Otrkārt, juridiskā pamatojuma, kas Komisijai lika apstiprināt attiecīgo valsts pasākumu pamatotību, pārbaude tiesā attiecībā uz tiesību jautājumu var tikt veikta tikai kā vispārēja pārbaude (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 15. jūlijs, *CSF*/Komisija, T-337/13, EU:T:2015:502, 48. un 80. punkts un tajos minētā judikatūra).

[..]

- 54 Tādējādi saskaņā ar judikatūru apstrīdētajā lēmumā ir noteikts, ka katra dalībvalsts, ne tikai Zviedrijas Karaliste, veic lietderīgus pasākumus saistībā ar strīdus preču laišanu tirgū vai ekspluatāciju un, to darot, nodrošina pareizu un vienotu Direktīvas 2006/42 piemērošanu, ņemot vērā pasākumus, kurus veikušas Zviedrijas iestādes un kurus vēlāk Komisija atzinusi par pamatotiem. Citiem vārdiem sakot, pamatojoties uz apstrīdēto lēmumu dalībvalstīm, ne tikai Zviedrijas Karalistei, ir jāpārbauda, ciklāl tas attiecas uz katru no tām, vai minētās mašīnas eksemplāri, kurus prasītāja var laist to attiecīgajos tirgos, ir vai nav aprīkoti ar piemērotu aizsargkonstrukciju pret priekšmetu vai materiālu krišanas apdraudējumu un tādējādi – vai šīs mašīnas var atstāt minētajā tirgū vai nevar. Apstrīdētais lēmums rada tiešas sekas, aizsākot valsts procedūru, ar kuru tiek apstrīdētas tiesības, kādas prasītājai bija līdz attiecīgajam brīdim visā Savienībā – tirgot mašīnu, uz kuru attiecas minētās direktīvas 7. pantā paredzētā atbilstības prezumpcija, jo tai bija *CE* marķējums un EK atbilstības deklarācija (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 15. jūlijs, *CSF*/Komisija, T-337/13, EU:T:2015:502, 28. punkts).

[..]

– *Par otro daļu – samērīguma principa pārkāpumu*

[..]

- 65 Pirmkārt, attiecībā uz prasītājas argumentiem par samērīguma principa pārkāpumu, ciktāl Komisija nav ņemusi vērā tās 2016. gadā *Gustavsberg* boulinga centram iesniegto modernizācijas plānu un neatkarīgā pētījuma pozitīvos apsvērumus šajā ziņā, ir jāuzsver, tāpat kā to dara Komisija, ka apstrīdētais lēmums attiecas uz jautājumu, vai Zviedrijas Darba vides aģentūras (turpmāk tekstā – “*OSET*”) 2013. gadā veiktie aizsardzības pasākumi bija vai nebija pamatoti.
- 66 Šajā ziņā jānorāda, ka EKL 95. panta 10. punktā, kas ir Direktīvas 2006/42 juridiskais pamats, ir noteikts, ka saskaņošanas pasākumos, kas pieņemti, pamatojoties uz šo pantu, vajadzības gadījumā paredz drošības klauzulu, kas ļauj dalībvalstīm viena vai vairāku LESD 36. pantā minētu un ar ekonomiku nesaistītu iemeslu dēļ veikt “provizoriskus pasākumus, attiecībā uz kuriem kontroli īsteno Savienība”. Tādējādi saskaņā ar judikatūru, lai gan faktiski dalībvalstis ir tās, kurām ir pareizi jāīsteno Direktīva 2006/42, it īpaši attiecībā uz samērīguma principu, un jāuzrauga, lai to teritorijā tirgū laistās vai ekspluatācijā nodotās mašīnas atbilstu šīm tiesību normām, vajadzības gadījumā veicot minētās direktīvas 11. pantā paredzētos pasākumus, Komisijai tomēr ir jāpārbauda šo pasākumu pamatotība, galvenokārt pārliedzinoties par juridisko un faktisko iemeslu pamatotību to veikšanai, it īpaši veikto pasākumu samērīgumu. Šīs pārbaudes rezultāts ir nosacījums tam, lai neatgriezeniski varētu atstāt spēkā attiecīgo valsts pasākumu, proti,

dalībvalsts to var atstāt spēkā tikai tad, ja Komisija to atzīst par pamatotu, pretējā gadījumā tas ir jāatceļ (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 3. maijs, *Grizzly Tools*/Komisija, T-168/16, nav publicēts, EU:T:2018:246, 51. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 67 No šā sprieduma 66. punktā minētās judikatūras izriet, ka, veicot pārbaudi, Komisija ir vienīgi tiesīga pārbaudīt, vai valsts aizsardzības pasākumi, kādus tos ir pieņēmusi un pēc tam paziņojusi Zviedrijas Karaliste saskaņā ar Direktīvas 2006/42 11. panta 1. un 2. punktu, ir vai nav pamatoti un līdz ar to – vai minētie pasākumi attiecīgās pārbaudes beigās var tikt neatgriezeniski saglabāti.
- 68 Turklāt, ciktāl, kā tas izriet no minētās judikatūras, Komisijai ir jāpārbauda attiecīgo aizsardzības pasākumu pamatotība, galvenokārt pārlicinoties par juridisko un faktisko iemeslu pamatotību to pieņemšanai, ir jākonstatē, ka Komisijas veiktā pārbaude var balstīties tikai uz apstākļiem, kas pastāvēja *OSET* lēmuma pieņemšanas brīdī, nevis uz vēlākiem apstākļiem.
- 69 Šā sprieduma 66.–68. punktā izklāstīto iemeslu dēļ prasītājas norādītajiem apstākļiem, kas radušies pēc *OSET* lēmuma, tādi kā strīdus preču uzlabojumi *Gustavsberg* boulinga centrā 2016. gadā, nav nozīmes apstrīdētā lēmuma pamatotības novērtēšanā. Tāpat ir jākonstatē, ka prasītājas argumenti par “pozitīvajiem apsvērumiem”, kas ietverti neatkarīgajā pētījumā par strīdus precēm, attiecas uz minēto preču uzlabojumiem, kas tika veikti pēc *OSET* lēmuma pieņemšanas. Tādējādi arī tiem nav nozīmes.
- 70 Otrkārt, no prasītājas argumentiem izriet, ka tā pārmet Komisijai, pirmām kārtām, ka Komisija nav pārbaudījusi, vai uzskaitītie trūkumi bija tik būtiski, ka aizsardzības pasākumi bija pamatoti, un, otrām kārtām, ka tā ir apstiprinājusi aizsardzības pasākumus, kas pārsniedza to, kas bija nepieciešams cilvēku veselības un drošības garantēšanai.
- 71 Šajā ziņā, pirmām kārtām, ir jāatgādina, ka no Direktīvas 2006/42 11. panta 1. punkta izriet – ja šajā pantā minētās mašīnas, tādas kā konkrētajā lietā, neatbilst būtiskajām veselības aizsardzības un drošības prasībām un tādējādi var apdraudēt personu veselību vai drošību, dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai tās izņemtu no tirgus, aizliegto to laišanu tirgū vai nodošanu ekspluatācijā vai ierobežotu to brīvu apriti. Līdz ar to konstatējums, ka mašīnas neatbilst attiecīgajiem būtiskajiem veselības aizsardzības un drošības standartiem un var apdraudēt cilvēku veselību vai drošību, pamato to, ka kompetentās iestādes pieņem lēmumus par mašīnu izņemšanu no tirgus un aizliegumu laist tirgū.
- 72 Turklāt saskaņā ar judikatūru ir jāuzsver, ka cilvēku veselības un dzīvības aizsardzības mērķis ieņem pirmo vietu starp lietām vai interesēm, ko aizsargā LESD 36. pants (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 23. decembris, *Scotch Whisky Association* u.c., C-333/14, EU:C:2015:845, 35. punkts), saskaņā ar kuru dalībvalstis var pieņemt aizsardzības pasākumus, kas paredzēti Direktīvā 2006/42, kā tas izriet no šā sprieduma 42. punktā minētās judikatūras.
- 73 Tomēr šajā lietā no būtisko veselības aizsardzības un drošības prasību pārkāpumu kopuma, ko Komisija ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 9.–13. apsvērumā, izriet, ka tie apdraud cilvēku veselību un drošību; it īpaši tas attiecas uz visas bīstamās zonas nepārredzamību, traumu risku, risku iekrist mašīnā, risku saistībā ar kustīgajām daļām un nepareiza lietojuma risku. Tātad Komisija apstrīdētā lēmuma 14. apsvērumā ir pamatoti konstatējusi, ka uzskaitītie pārkāpumi var apdraudēt cilvēku veselību un drošību.

- 74 Tā kā attiecīgās mašīnas neatbilst būtiskajām veselības aizsardzības un drošības prasībām un rada apdraudējumu cilvēku veselībai un drošībai, ir jākonstatē, ka Komisija – saskaņā ar Direktīvas 2006/42 11. pantu un ievērojot samērīguma principu – pamatoti ir secinājusi, ka *OSET* pieņemtie aizsardzības pasākumi, proti, aizliegums laist tirgū strīdus preces un to izņemšana no tirgus, paši par sevi bija pamatoti.
- 75 Otrām kārtām, attiecībā uz minēto izņemšanu ir jāpiebilst, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 2. apsvēruma, ka ir paredzēti vairāki alternatīvi risinājumi tā īstenošanai, proti, iespēja labot operatora darba vides apstākļu trūkumus, paņemt atpakaļ strīdus preces un aizstāt tās ar citām identiskām vai līdzvērtīgām precēm, kurām nav nekādu tehnisku trūkumu, vai paņemt atpakaļ strīdus preces un īpašniekam piešķirt atlīdzību.
- 76 Jāpiebilst, ka apstrīdētā lēmuma 5. apsvērumā Komisija ir norādījusi turpmāk minēto:
- “Attiecībā uz pieņemtajiem pasākumiem Zviedrijas iestādes paskaidroja, ka tās ievēro [...] Regulas [...] Nr. 765/2008 18. pantā noteikto proporcionalitātes [samērīguma] principu. Pamatojoties uz minēto principu, ņemot vērā risku nopietnību un atsaukšanas izmaksas, [esošo strīdus preču] atsaukšanas gadījumā netika prasītas dažas darbības, kas nepieciešamas, lai novērstu trūkumus attiecībā uz [jaunajām strīdus precēm], proti, darbības, kas attiecas uz trīs atsevišķu gaismu uzstādīšanu, lai kontroles panelī norādītu dažādus režīmus, piekļuves punktu paplašināšanu starp mašīnām, ko izmanto arī kā darba platformas, un bīstamo zonu pārredzamības uzlabošanu.”
- 77 Ir jāuzskata – tā kā Komisija nav apstrīdējusi šā sprieduma 76. punktā minētos Zviedrijas Karalistes paskaidrojumus, tā apstiprināja konstatējumu, ka *OSET* pieeja bija samērīga.
- 78 Tādējādi no apstrīdētā lēmuma izriet, ka, ņemot vērā samērīguma principu, tika veikta risku nopietnības un izņemšanas izmaksu līdzsvarošana. Šajā ziņā preces, kas tiktu pārdotas vēlāk, tika nošķirtas no strīdus precēm, kas jau bija laistas tirgū, attiecībā uz pēdējām minētajām piemērojot samazinātu trūkumu sarakstu to izņemšanai no tirgus. Turklāt trīs alternatīvie risinājumi saistībā ar strīdus preču izņemšanu no tirgus, kā tas ir izskaidrots šā sprieduma 75. punktā, veicina samērīguma principa ievērošanu no *OSET* un līdz ar to no Komisijas puses.
- 79 Treškārt, ņemot vērā iepriekš minētos secinājumus, nevar piekrist prasītājas argumentiem par nesamērīgu finansiālo slogu, kas rodas no aizsardzības pasākumiem. Pirmām kārtām, riski, kādiem prasītājas mašīnas pakļauj personu veselību un drošību, kā minēts šā sprieduma 73. punktā, pamato strīdus preču aizlieguma laist tirgū un izņemšanas no tirgus nepieciešamību, neraugoties uz izmaksām, kas varētu rasties prasītājam. Otrām kārtām, atšķirīgu aizsardzības pasākumu noteikšana esošajām un jaunajām strīdus precēm, kā arī trīs alternatīvie risinājumi attiecībā uz strīdus preču izņemšanu no tirgus un tas, ka saskaņā ar pirmo no minētajiem risinājumiem samazinājās to trūkumu skaits, kas bija jākorģē, lai minētās preces saglabātu tirgū, šajā ziņā pierāda, ka *OSET* un Komisijas izmantotā pieeja bija samērīga salīdzinājumā ar finansiālo slogu, ko aizsardzības pasākumi varēja radīt prasītājam.
- 80 Ceturtkārt, ir jākonstatē, ka, ņemot vērā gan precīzas atsauces uz Zviedrijas Karalistes sniegto pamatojumu, gan Komisijas veikto strīdus preču lietojuma risku padziļināto analīzi, prasītājas argumenti par to, ka apstrīdētajā lēmumā nav norādīts atbilstošs pamatojums jautājumā par aizsardzības pasākumu samērīgumu, nav pamatoti.
- 81 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāsecina, ka Komisija, ievērojot samērīguma principu, uzskatīja, ka attiecīgie aizsardzības pasākumi bija pamatoti.

- 82 Piektkārt, attiecībā uz prasītājas argumentiem par samērīguma principa pārkāpumu, ka visām pārējām dalībvalstīm ir jāveic pasākumi pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, vispirms ir jāuzsver, ka saskaņā ar judikatūru Komisijas pieņemtā lēmuma Direktīvas 2006/42 11. panta izpratnē adresātes ir visas Savienības dalībvalstis atbilstoši paziņošanas un informēšanas pienākumam, kas Komisijai ir noteikts Direktīvas 2006/42 11. panta 3. un 6. punktā. Tādējādi saskaņā ar LESD 288. pantu lēmums uzliek saistības kopumā katrai no tām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 15. jūlijs, *CSF/Komisija*, T-337/13, EU:T:2015:502, 24. punkts).
- 83 Tādējādi prasītājas minētās sekas ir raksturīgas Komisijas veiktai pārbaudes procedūrai par tādu aizsardzības pasākumu pamatotību, kādi paredzēti Direktīvas 2006/42 11. pantā. Kā atgādināts šā sprieduma 54. punktā, no Direktīvas 2006/42 tiesību normu kopuma, kā tas tiek interpretēts judikatūrā, izriet, ka saskaņā ar apstrīdēto lēmumu dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus saistībā ar strīdus preču laišanu vai saglabāšanu tirgū. Proti, runa ir par Direktīvas 2006/42 11. pantā paredzētās drošības klauzulas procedūras būtisku aspektu, kura mērķis ir nodrošināt tās vienveidīgu piemērošanu.
- 84 Turpinot – no Direktīvas 2006/42 11. panta tiesību normām izriet, ka Komisijai bija pienākums rīkoties pēc *OSET* paziņojuma par veiktajiem aizsardzības pasākumiem attiecībā uz strīdus precēm un pieņemt lēmumu par to, vai šie pasākumi ir vai nav pamatoti. Līdz ar to prasītājas argumentiem šajā ziņā nevar piekrist.
- 85 Turklāt ir jānorāda, ka šā sprieduma 82.–84. punktā izklāstītos secinājumus nevar atspēkot ar Direktīvas 2006/42 9. panta saturu, uz kuru prasītāja atsaucās tiesas sēdē, lai pamatotu savu argumentu, saskaņā ar kuru Komisijai bija rīcības brīvība attiecībā uz apstrīdētā lēmuma sekām dalībvalstīs.
- 86 Direktīvas 2006/42 9. pantā, ar kuru ir noteikti “konkrēti pasākumi attiecībā uz iespējami bīstamām mašīnām”, it īpaši ir noteikts, ka tad, ja saskaņā ar minētās direktīvas 11. pantā paredzēto procedūru Komisija uzskata, ka dalībvalsts veiktais pasākums ir pamatots, Komisija var paredzēt pasākumus, pieprasot dalībvalstīm aizliegt vai ierobežot tādu mašīnu laišanu tirgū, kuru tehniskie raksturlielumi izraisa tādu pašu risku, vai attiecināt uz šādām mašīnām īpašus nosacījumus. Turklāt šīs direktīvas 13. apsvērumā ir precizēts, ka šādi pasākumi, kas veikti Savienības līmenī, nav tieši piemērojami komersantiem un to īstenošana ir jāveic dalībvalstīm (spriedums, 2015. gada 15. jūlijs, *CSF/Komisija*, T-337/13, EU:T:2015:502, 33. punkts).
- 87 Šajā ziņā saskaņā ar judikatūru ir jākonstatē, ka, lai gan dalībvalstīm ir jānodrošina Direktīvas 2006/42 pareiza un vienota piemērošana, īstenojot sekas, kuras izriet no valsts aizsardzības pasākuma, kas ir paredzēts saistībā ar attiecīgo mašīnu un ko Komisija ir atzinusi par pamatotu, ja to rīcības brīvība attiecas tikai uz sasniedzamo rezultātu, tās acīmredzami nevar paplašināt savā labā, pārsniedzot šīs direktīvas 11. panta 1. punktā paredzēto procesuālo un materiālo ietvaru, šī pasākuma piemērošanas jomu, to attiecinot uz citām mašīnām, pamatojoties uz to, ka tām esot tāds pats apdraudējums, jo tad tiktu pārkāpts minētās direktīvas 6. panta 1. punktā norādītais brīvas aprites princips un tās 7. pantā paredzētā atbilstības prezumpcija. Šī iemesla dēļ Savienības likumdevējs kā nosacījumu šai īpašās procedūras, kura paredzēta Direktīva 2006/42 9. pantā, īstenošanas paplašināšanai noteica to, lai, pirmkārt, tiktu pieņemts skaidrs Komisijas lēmums šajā ziņā un, otrkārt, lai tiktu veikti valsts pasākumi šī lēmuma īstenošanai. Turpretī šādas darbības nav nedz paredzētas, nedz nepieciešamas attiecīgās direktīvas 11. panta mērķiem, ņemot vērā tās piemērošanas jomu (skat. spriedumu, 2015. gada 15. jūlijs, *CSF/Komisija*, T-337/13, EU:T:2015:502, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

88 Jāsecina, ka attiecībā uz šā sprieduma 86. un 87. punktā minēto judikatūru šīs lietas apstākļos, kas ir saistīti vienīgi ar attiecīgā aizsardzības pasākuma pārbaudi, Direktīvas 2006/42 9. panta tiesību normas nav piemērojamas.

89 Attiecībā uz iepriekš minēto apsvērumu kopumu pirmā pamata otrā daļa par samērīguma principa pārkāpumu un līdz ar to pirmais pamats kopumā ir jānoraida kā nepamatoti.

[..]

Par trešo pamatu – Direktīvas 2006/42 I pielikumā paredzēto procesuālo tiesību neievērošanu

[..]

108 Vispirms ir jāatgādina, ka Direktīvas 2006/42 7. panta 1. un 2. punktā it īpaši ir noteikts – dalībvalstis uzskata, ka mašīnas ar *CE* marķējumu un EK atbilstības deklarāciju atbilst šīs direktīvas tiesību normām, un mašīna, kas ražota saskaņā ar saskaņoto standartu, uz kuru atsauces ir publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, uzskatāma par tādu, kas atbilst šādā saskaņotajā standartā ietvertajām būtiskajām veselības aizsardzības un drošības prasībām. Citiem vārdiem, saskaņotā standarta ievērošana ļauj prezumēt, ka mašīna atbilst attiecīgajām būtiskajām veselības aizsardzības un drošības prasībām. Tāpat saskaņā ar Direktīvas 2006/42 2. panta l) punktu saskaņotais standarts ir tehniskā specifikācija, ko pieņēmusi standartizācijas iestāde, balstoties uz Komisijas doto uzdevumu, un tas nav obligāti piemērojams. No šīm tiesību normām izriet, ka ar saskaņoto standartu piedāvātie tehniskie risinājumi nav obligāti, bet to piemērošana piešķir attiecīgajai precei iespēju izmantot atbilstības Direktīvas 2006/42 tiesību normām prezumpciju.

109 Tomēr, lai arī ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis var brīvi izvēlēties savu preču atbilstības novērtēšanas metodes saistībā ar būtiskajām veselības aizsardzības un drošības prasībām, tiem ne vien ir jānodrošina šī atbilstība, bet arī tā ir jāpierāda tehniskajā dokumentācijā, kā paredzēts Direktīvas 2006/42 VII pielikumā. Ja izvēlas nepiemērot saskaņotos standartus, tad nevar piemērot arī iepriekš minēto atbilstības prezumpciju, un preču atbilstība jāpierāda ar citiem līdzekļiem.

110 Ir jāprecizē, ka, ņemot vērā prasītājas argumentus, trešais pamats attiecas uz apstrīdētā lēmuma 10. apsvērumu, kurā Komisija ir apstiprinājusi, ka Direktīvas 2006/42 I pielikuma 1.1.6., 1.6.1. un 1.6.2. punktā minētās būtiskās veselības aizsardzības un drošības prasības, saskaņā ar kurām mašīnas jāprojektē un jābūvē tā, lai atvieglotu operatora darbu, ļaujot tam strādāt bez jebkādam neērtībām un pilnīgā drošībā, ārpus bīstamajām zonām, netika ievērotas attiecībā uz strīdus mašīnām. Precīzāk, Komisija, pamatojoties uz *OSET* lēmumu, uzskatīja, ka, piekļūstot strīdus mašīnām, pastāv traumu risks, ko rada 190 mm šaurais tiltiņš starp minētajām mašīnām vai priekšējās daļas strauja izbeigšanās 1000 mm augstumā.

111 Ir jānorāda, ka attiecībā uz minēto 190 mm tiltiņa platumu prasītājas argumenti it īpaši attiecas uz Komisijas secinājumiem, pat tieši uz *OSET* secinājumiem. Būtībā, pirmkārt, prasītāja pārmet, ka tās nav ņēmušas vērā modernizācijas līmeņa principu, jo to attiecīgajos lēmumos nebija atsauces uz šo principu. Otrkārt, prasītāja uzskata, ka tās attiecīgais tehniskais risinājums pārbaudes laikā atbilda modernizācijas līmenim, lai gan saskaņotajā standartā EN ISO 14122-2:2001 paredzētā prasība bija augstāka par modernizācijas līmeni.

- 112 Iesākumā vispirms jāatgādina – nav strīda par to, ka prasītāja EK atbilstības deklarācijā ir atsaukusies tostarp uz saskaņoto standartu EN ISO 14122-2:2001. Citiem vārdiem, prasītāja ir brīvi izvēlējusies piemērot šo saskaņoto standartu, lai nodrošinātu strīdus preču atbilstību būtiskajām veselības aizsardzības un drošības prasībām, kas ir minētas Direktīvas 2006/42 I pielikuma 1.1.6., 1.6.1. un 1.6.2. punktā.
- 113 Turpinot – saskaņotajā standartā EN ISO 14122-2:2001 ir paredzētas drošības tehniskās prasības attiecībā uz pastāvīgiem līdzekļiem piekļuvei pie mašīnām, it īpaši darba platformām un tiltiņiem. Lai gan attiecīgajā standartā ir paredzēts 500 mm tiltiņa platums, nav šaubu par to, ka strīdus mašīnās uzstādītie tiltiņi bija 190 mm plati. Tādējādi ir jākonstatē, tāpat kā to dara Komisija, ka, lai gan prasītāja izvēlējās piemērot saskaņoto standartu EN ISO 14122-2:2001, tā to nav ievērojusi.
- 114 Visbeidzot attiecībā uz būtisko veselības aizsardzības un drošības prasību izpildi Direktīvas 2006/42 14. apsvērumā ir paredzēts, ka būtiskās veselības aizsardzības un drošības prasības būtu jāpiemēro, novērtējot un ņemot vērā modernizācijas līmeni un tehniskās un ekonomiskās prasības mašīnu būves laikā. Turklāt minētās direktīvas I pielikuma pirmās sadaļas “Vispārējie principi” 3. punktā ir paredzēts, ka, lai gan šajā pielikumā minētās būtiskās prasības attiecībā uz veselības aizsardzību un drošību ir obligātas, tomēr, ņemot vērā modernizācijas līmeni, var būt arī neiespējami sasniegt šajās prasībās izvirzītos mērķus. Jāprecizē, ka tādā gadījumā mašīna jāprojektē un jābūvē tā, lai pēc iespējas tuvotos minētajiem mērķiem.
- 115 Pirmkārt, šajā lietā prasītāja pārmet Komisijai, kā arī *OSET*, ka tās ir pārkāpušas Direktīvas 2006/42 I pielikumā paredzētos procesuālos noteikumus, jo ne apstrīdētajā lēmumā, ne *OSET* lēmumā neesot izdarīta neviena atsauce uz modernizācijas līmeņa principu. Pirmām kārtām, ir jāuzsver, ka prasītāja nekādi neprecizē pārkāptos procesuālos noteikumus, bet atsaucas uz tiesību normām, kurās ir paredzēta modernizācijas līmeņa principa ievērošana, piemērojot būtiskās veselības aizsardzības un drošības prasības. Tomēr jākonstatē, ka, lai gan Direktīvas 2006/42 14. apsvērumā un tās I pielikuma pirmās sadaļas 3. punktā, kā minēts šā sprieduma iepriekšējā punktā, ir paredzēts, ka, piemērojot būtiskās veselības aizsardzības un drošības prasības, jāņem vērā modernizācijas līmenis, direktīvā nav paredzēti nekādi procesuālie noteikumi, saskaņā ar kuriem kompetentās valsts iestādes lēmumā vai Komisijas lēmumā, kas pieņemts saistībā ar drošības klauzulas procedūru, būtu jāsniedz analīze par modernizācijas līmeņa principa piemērošanu. Otrām kārtām, tas, ka analīze par modernizācijas līmeņa principa piemērošanu netika sniegta ne apstrīdētajā lēmumā, ne *OSET* lēmumā, pats par sevi nenozīmē šī principa pārkāpumu. Šo iemeslu dēļ nevar piekrist prasītājas argumentiem par to, ka attiecīgajos lēmumos nav atsaucies uz minēto principu.
- 116 Otrkārt, ir svarīgi uzsvērt, ka saskaņā ar Direktīvas 2006/42 11. panta 2. punkta b) apakšpunktu starp mašīnas neatbilstības iemesliem, par kuriem dalībvalstij ir jāinformē Komisija un citas dalībvalstis saistībā ar aizsardzības pasākumu, ko tā ir nolēmusi pieņemt, ir saskaņoto standartu nepareiza piemērošana. Citiem vārdiem, pat ja saskaņotie standarti nav obligāti, izvēle tos piemērot un uz tiem atsaukties EK atbilstības deklarācijā pieprasa to pareizu piemērošanu. Ja šie standarti tiek piemēroti nepareizi, valsts kompetentā iestāde ir tiesīga konstatēt preču neatbilstību saskaņā ar drošības klauzulas procedūru veiktajiem pasākumiem Direktīvas 2006/42 11. panta izpratnē. Šo iemeslu dēļ Komisija apstrīdētā lēmuma 10. apsvērumā par *OSET* pieņemto aizsardzības pasākumu konstatēja, ka nav ievērotas Direktīvas 2006/42 I pielikuma 1.1.6., 1.6.1. un 1.6.2. punktā noteiktās būtiskās veselības aizsardzības un drošības prasības attiecībā uz strīdus mašīnām, kam pamatā bija nepareiza saskaņotā standarta piemērošana.

- 117 Tādējādi, kā pamatoti apgalvo Komisija, tā kā prasītāja EK atbilstības deklarācijā bija izvēlējusies atsaukties uz saskaņoto standartu, tai šis standarts esot bijis pilnībā jāievēro. Tā kā tas ir noticis šajā lietā, kad nav ievērots standarts attiecībā uz strīdus mašīnu tiltiņu platumu, prasītājai būtu bijis jāiesniedz cits tehniskais risinājums, kas nodrošinātu tādu pašu drošības līmeni, un jāpierāda strīdus preču atbilstība attiecīgajām būtiskajām veselības aizsardzības un drošības prasībām, ko tā tomēr neizdarīja.
- 118 Treškārt, attiecībā uz modernizācijas līmeņa principa piemērošanu saistībā ar prasību par 500 mm tiltiņu platumu strīdus mašīnām ir jāuzsver trīs aspekti.
- 119 Pirmām kārtām, ir jāprecizē, ka saskaņotais standarts, uz kuru ir publicētas atsauces *Oficiālajā Vēstnesī*, ietilpst Savienības tiesībās (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 27. oktobris, *James Elliott Construction*, C-613/14, EU:C:2016:821, 40. punkts).
- 120 Otrām kārtām, Komisija pamatoti apgalvo, ka, lai gan saskaņotie standarti nav obligāti, tie atspoguļo nepieciešamo drošības līmeni un tajos ir ņemts vērā modernizācijas līmenis.
- 121 Šajā ziņā ir svarīgi norādīt, ka Komisijas 2010. gada jūnijā publicētās Rokasgrāmatas Direktīvas 2006/42 par mašīnām piemērošanai 162. punktā it īpaši ir precizēts, ka saskaņotie standarti sniedz labu norādi par modernizācijas līmeni to pieņemšanas brīdī. Turklāt saskaņā ar šo pašu dokumentu modernizācijas līmeņa attīstība ir atspoguļota saskaņoto standartu grozījumos vai turpmākajās redakcijās.
- 122 Trešām kārtām, ir jāpiebilst, ka prasītāja atsauca uz neatkarīga pētījuma secinājumiem, lai pamatotu savus argumentus par atbilstošākas izvēles neesamību. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka šie secinājumi, kas saistīti ar iespējām novērst jau uzstādītu mašīnu nepilnības, nevis vispār uz modernizācijas līmeni *OSET* lēmuma pieņemšanas dienā, attiecas uz situāciju *Gustavsberg* boulinga centrā pēc strīdus preču uzlabojumiem pēc *OSET* lēmuma pieņemšanas. Tomēr, kā jau konstatēts šā sprieduma 69. punktā, minētie secinājumi nav piemērojami šajā lietā.
- 123 No iepriekš minētā izriet, ka prasītājas arguments, saskaņā ar kuru prasība par strīdus mašīnu tiltiņu garumu pārsniedz modernizācijas līmeni, ir jānoraida kā nepamatots.
- 124 Attiecībā uz iepriekšējiem secinājumiem trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

[..]

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) *Brunswick Bowling Products LLC* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

3) Zviedrijas Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Tomljenović

Schalin

Škvařilová-Pelzl

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2021. gada 8. septembrī.

[Paraksti]